Iosephus Löw

ORDO FACIENDI PROFESSIONEM CSSR

De fontibus.

Mutatio habitus signum externum est transitus e « mundo » ad vitam religiosam, et ordinarie initium novitiatus constituit, cuius terminus naturalis « professio » est religionis, cuius habitus assumptus fuit.

Apud nos quoque, probationis tempore feliciter absoluto, novitius ad professionem CSSR faciendam admittitur, quae iuxta communem morem solemnitate quorundam rituum decoratur.

In praecedente tractatione fontes immediatos ritus habitum CSSR sumendi indagavimus (1); restat, ut similem investigationem instituamus circa ritum seu « Ordinem » professionem nostrae religionis faciendi. De ratione, indole et externa praesentatione ea valent quae in superiore tractatu praelocuti sumus.

Hic quoque praemittimus conspectum generalem totius Ordinis professionis et elementorum quibus componitur, una cum titulis numerisque, a nobis maioris perspicuitatis causa inductis. Brevitatis gratia citabimus *Ordinem sumendi habitum CSSR*: OSH; et *Ordinem faciendi professionem CSSR*: OFP.

---

(1) *Spic. hist.* 4 (1956) 221-258.

I PRAEPARATIO AD PROFESSIONEM:

(1) Rubrica.
(2) VENI, SANCTE SPIRITUS - Deus qui corda fidelium = OSH 2a-c.
(3) Versus = OSH 7a.
(4) « Psalmus I »: Dominus regit me.
(5) « Psalmus II »: Quam bonus Israel Deus.
(6) *Oratio*: Domine Deus noster, qui superbiam.
(7) *Precatio ad B.M.V.*: Ecce me ad pedes tuos.
(8) VENI, CREATOR SPIRITUS - Prostratio. - Mentes nostras = OSH 17a.
(9) *Dialogus*: Filii charissimi etc.

II PROFESSIO:

(11) « Psalmus III »: Occurite Angeli Domini.
(12) *Oratio*: Sancte Spiritus.
(13) PROFESSIO: Actus et acceptatio.
(14) *Precatio ad B.M.V.*: Iam non amplius.
(15) *Traditio birreti.*
(16) « Psalmus IV »: Beatus, quem elegisti.
(17) *Oratio*: Domine Deus noster, qui caelestem nobis militiam.

III CONCLUSIO:

(18) Osculum pedis et amplexus fraternitatis: « Psalmus V »: Ecce quam bonum = OSH 34.
(19) Versus = OSH 35a-d.
(20) *Orationes*: Exaudi, Domine, preces nostras (1).
(21) Deus, qui nos a saeculi vanitate (2).
(22) TE DEUM LAUDAMUS = OSH 42a-e.
(23) *Orationes*: Deus, cuius misericordiae non est numerus (1) = OSH 43.
(24) Odorem, Domine, sacrificii huius (2) = OSH 44.
(25) Deus, qui neminem in te sperantem (3) = OSH 45.
(26) *Agimus tibi gratias* = OSH 46.
(27) *Salve Regina.* - Defende quaesumus = OSH 47.
(28) Deus, qui per beatum Alfonsum = OSH 48.
(29) Rubrica.

RITUS SUSCIPIENDI

OBLATIONEM NOVITIORUM CONGREGATIONIS SS. REDEMPTORIS.

I. PRAEPARATIO AD PROFESSIONEM *

Nn. 1-10

Rubrica et Sancti Spiritus invocatio
Initium actus communitatis *

1 Communitate in Ecclesia vel in Sacello Novitiatus congregata, Novitii Candidati coram Altari in plano, ceteri ad ejus partes laterales, vel in scamnis genuflectunt. Superior, ad quem receptio spectat, cotta et stola indutus, Patre assistente cum cotta sed sine stola, ad dexteram ejus se tenente, dicit:

2a Veni, Sancte Spiritus, reple Tuorum corda fidelium, et Tui amoris in eis ignem accende. **2a** = OSH 6a.

2b ℣ Emitte Spiritum Tuum et creabuntur. **2b** = OSH 6b.
℟ Et renovabis faciem terrae.

2c OREMUS. **2c** = OSH 6c.

Deus qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Chr. Dom. N.
℟. Amen.

Rubrica et Versiculi ad aperiendam psalmodiam *

3 Finita hac oratione, omnes, exceptis Candidatis, surgunt et Superior dicit:

3a ℣. Deus in adjutorium meum intende.
℟. Domine ad adjuvandum me festina.

3a = OSH 7a.

Gloria Patri etc. Alleluja *vel* Laus Tibi Domine etc.

Psalmodia *
Nn. 4-5

4 Psalmus I.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit; * in loco pascuae ibi me collocavit.

||26|| Super aquam refectionis educavit me, * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae, * propter nomen Suum.

Nam etsi ambulavero in medio umbrae mortis, * non timebo mala, quoniam Tu mecum es.

Virga Tua et baculus Tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam * adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum, * et calix meus inebrians quam praeclarus est.

Et misericordia Tua subsequetur me, * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini, * in longitudinem dierum. Gloria Patri etc.

4 Psalmus I = Psalmus 22
Psalmus David.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuae ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit.

Deduxit me super semitam iustitiae * propter nomen suum.

Nam, et si ambulem in medio umbrae mortis, non timebo mala; * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum: * et poculum tuum inebrians quam praeclarum est!

Et misericordia tua subsequetur me * omnibus diebus vitae meae:

Ut inhabitem in domo Domini, * in longitudinem dierum.

Vel iuxta novam psalmorum versionem « pianam » :

Psalmus. Davidis.

(I) Dominus pascit me: nihil mihi deest; * in pascuis virentibus cubare me facit.

Ad aquas, ubi quiescam, conducit me; * reficit animam meam.

Deducit me per semitas rectas * propter nomen suum.

Etsi incedam in valle tenebrosa, * non timebo mala, quia tu mecum es.

Virga tua et baculus tuus: * haec me consolantur.

(II) Paras mihi mensam * spectantibus adversariis meis;

Inungis oleo caput meum; * calix meus uberrimus est.

Benignitas et gratia me sequentur * cunctis diebus vitae meae,

Et habitabo in domo Domini * in longissima tempora.

5 Psalmus II.

1. Quam bonus Israel Deus, * his qui recto sunt corde.

2. Laetetur con quaerentium Dominum; * bonus est Dominus animae quaerenti illum.

3. Filii Tui sicut novellae olivarum, * in circuitu mensae Tuae.

4. Beati, qui habitant in domo Tua, Domine, * in saecula saeculorum laudabunt Te.

5 Psalmus II.

1. PSALMUS 72, 1b. *Quam bonus Israel Deus, his qui recto sunt corde!*

2a. PSALMUS 104, 3b. 3a Laudamini in nomine sancto eius; 3b *laetetur cor quaerentium Dominum.*

2b. LAMENT. IEREM. (THRENI) 3, 25. *Bonus est Dominus* sperantibus in eum, *animae quaerenti illum.*

3. PSALMUS 127, 3b. 3a Uxor tua sicut vitis abundans, in lateribus domus tuae. 3b *Filii tui, sicut novellae olivarum, in circuitu mensae tuae.*

4. PSALMUS 83, 5. *Beati, qui habitant in domo tua, Domine, in saecula saeculorum laudabunt te.*

5. Melior est dies una in atriis Tuis * super millia.

5. PSALMUS 83, 11a. Quia *melior est dies una in atriis tuis super millia;* elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

6. Filii autem hominum * in tegmine alarum Tuarum sperabunt.

6. PSALMUS 35, 8b. *Filii autem hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt.*

7. Inebriabuntur ab ubertate domus Tuae, * et torrente voluptatis Tuae potabis eos.

7. PSALMUS 35, 9. *Inebriabuntur ab ubertate domus tuae, et torrente voluptatis tuae potabis eos;* 10 quoniam apud te est fons vitae, et in lumine tuo videbimus lumen.

8. Memores erunt nominis Tui * in omni generatione et generationem.

8. PSALMUS 44, 18. *Memores erunt nominis tui in omni generatione et generationem;* Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum, et in saeculum saeculi.

9. Afferentur in laetitia et exultatione, * adducentur in templum regis.

9. PSALMUS 44, 16. 15b Adducentur regi virgines post eam, proximae eius afferentur tibi. 16 *Afferentur in laetitia et exsultatione, adducentur in templum regis.*

||27|| 10 Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem, * videbitur Deus Deorum in Sion.

10. PSALMUS 83, 8. *Etenim benedictionem dabit legislator; ibunt de virtute in virtutem, videbitur Deus deorum in Sion.*

Gloria Patri etc.

Oratio *

N. 6

6a ℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad Te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

6a = OSH 42e

6 OREMUS.

Domine Deus noster, qui superbiam exscindis, diabolique seditionem inanem reddis, quique humilitatis gloriam super Sanctorum Tuorum capita effundis, et immarcescibili corona eos exornas, atque per arduam et angustam salutis viam eos perducis, per quam sancti Patres ingressi, quietis sedes sunt adepti; Tu, Domine omnipotens, Tuam virtutem Tuaeque Divinitatis gratiam largire super animam et corpus famulorum Tuorum, *) qui Tuo conspectui se praesentant, et Tuum jugum excipiunt, ipsisque, benignissime Domine, praesta, ut totis viribus ac toto corde a quocumque mundano terrenoque fastu recedentes, et juxta Evangelium Tuum degentes, vitam sortiantur aeternam, bonaque iis, qui Tibi placuerunt, promissa percipiant. Per Christum Dominum Nostrum.

℟. Amen.

*) Si unus tantum est, quae sunt in plurali, in singulari ponantur.

6b Fontem huius orationis non invenimus.

Precatio marialis novitiorum *

N. 7

7a Post haec omnes genuflectunt, et unus Novitiorum, ceterorum nomine, recitet sequentem orationem.

Oratio.

7b Ecce me ad pedes tuos prostratum, o Virgo immaculata, servum tuum ac filium. Confundunt me immensa beneficia, quibus me, praesertim in hoc anno Novitiatus, cumulasti, et dignis tibi

gratiis referendis impar sum. Sed ||28|| ubi vires non suppetunt, tu ipsa imbecillitatem meam supple et saltem desiderium, illas tibi, quas mereris, gratias referendi, clementer accipe. Conferendo tuam pietatem et liberalitatem cum mea agendi tuoque amori respondendi ratione, rubore suffundor, et non possum, quin ingratitudinem meam confitear et novis beneficiis indignum me judicem. Atvero, Mater mea, non ingratitudinem et infidelitatem meam respice, sed te, Matrem et post Deum spem meam unicam esse, memorare. Tui muneris est me adjuvare, et a te omne auxilium expecto, non quasi ego id merear, sed quia tu clemens es, pia et misericors. Ardet cor meum desiderio, totum me Jesu Christo consecrandi, et tibi, o Sanctissima Virgo, hanc gratiam acceptam refero. Tu ergo opus, quod coepisti, perfice. Sacrificium jam praeparatum est. Adsis mihi, beatissima Virgo, in hoc momento, a quo salus mea aeterna pendet, quia ab ipso pendet catena gratiarum, quibus praeelectio mea aeterna in tuto collocanda est. Corrobora igitur animam meam, ut de me ipso et de omni quod ad me pertinet, holocaustum perfectum accendam Deo tuo et meo, ne minima quidem parte mihi reservata. Me totum et integrum tuis manibus committo. Offer Jesu Filio tuo libertatem meam, voluntatem meam, facultates, sensus, affectusque meos et quidquid mei est, quidquid possum, quidquid sum. Offer Jesu Filio tuo desiderium quod habeo, et, Sua gratia opitulante, semper habiturus sum, Ipsi in hac Congregatione inter servos tuos serviendi. Non mihi deneges hanc gratiam, o Maria, in tua quippe clementia et in amore quo me, licet indignum prosequeris, omnem fiduciam atque spem meam repono. Quemadmodum hucusque nonnisi tuo praesidio adjutus omnes difficultates, omnesque inimicorum meorum aggressiones et insidias superavi, tuum erit, mihi et in posterum continuo assistere, ut victoriam de ipsis reportem usque ad mortem. Intercede pro me, bea-||29||tissima Virgo, et pro me intercedere non desine, donec me videris in coelo, ubi tecum, tuum meumque Deum amabo et laudabo, tuamque misericordiam praedicabo in aeternum. Sic spero, sic fiat.

Rubrica, solemnis Sancti Spiritus invocatio, et novitiorum in terram prostratio *.

8 Finita oratione, Novitiis Candidatis facie ad terram prostratis, ceteris genuflectentibus, Superior intonat hymnum: *Veni Creator Spiritus* etc. (pag. 11) qui alternatim ab utroque Choro cantatur.

8a [*Hymnus.* **8a** = OSH 17a.
Veni, Creator Spiritus, etc.]

8b ℣. Emitte Spiritum Tuum et creabuntur. **8b** = OSH 17b.
℟. Et renovabis faciem terrae.

8c OREMUS. **8c** = OSH 17c.
Mentes nostras, quaesumus Domine, Paraclitus, qui a Te procedit, illuminet et inducat in omnem, sicut Tuus promisit Filius, veritatem. Qui Tecum vivit et regnat in saecula saeculorum.
℟. Amen.

Rubrica et dialogus inter superiorem et novitios, qui professionem praecedit *.

9 Deinde, Novitiis Candidatis genuflexis, omnes surgunt, Superior Altare ascendit et considens ad cornu Evangelii, capite cooperto et facie ad Communitatem conversa, a Novitiis quaerit:

9a Filii charissimi, quid petitis *)?

Novitius, nomine ceterorum, si plures sunt.

Reverende Pater, terminato anno probationis meae, Jesu Christo me consecrare et Congregationi huic aggregari desidero. Confiteor quidem, me, propter malum exemplum, decurrente hoc anno, a me datum, et propter innumeros defectus quos commisi, hac gratia indignum esse; sed nihilominus, Te, Reverende Pater, exoro, ut mei miserearis, culpasque meas ob amorem Dei mihi condones, atque ad Deo serviendum in hac Congregatione, me admittas, quippe qui Tibi promitto, me, divina gratia opi-||30||tulante, meam vivendi rationem emendaturum, ipsamque cum majori fervore instituturum esse.

*) Si unus tantum Novitius vota nuncupaturus est, Superior dicit: *Charissime Frater, quid petis?* - Responsum autem, etiamsi plures sint, ab uno, nomine ceterorum, dicitur.

Superior.

9b Sed renuntiasne vere huic mundo, et omnibus, quae hujus mundi sunt, propinquis et amicis tuis, honoribus, oblectationibus, cunctisque affectibus terrenis, ut unice Dominum nostrum Jesum Christum diligas, Eumque imiteris?

Novitius.

Renuntio omnibus.

Superior.

9c Proposuistine tibi firmiter, in hac Congregatione ad mortem usque perseverare?

Novitius.

Ita, Pater, usque ad mortem.

Superior.

9d Praestabisne Superioribus tuis caecam obedientiam, sustinebisque magno et constanti animo omnes incommoditates, labores, paupertatem, contemptum, omnisque solatii humani privationem?

Novitius.

Ob Dei amorem, paratus sum sustinere haec omnia.

Superior.

9e *) Paratusne es etiam ad te sacrificandum pro animarum salute, earum praecipue, quae ruri maxime derelictae sunt, secundum specificum nostri Instituti scopum, et ad omnes labores et adversitates, et incommoda quaecumque amplectenda, ut ipsis subvenias?

*) Si Novitius sit frater laicus, haec interrogatio omittitur.

Novitius.

Paratus sum, et libenter me ad haec omnia offero ob amorem Redemptoris nostri Jesu Christi.

Superior.

9f Sed considerate, Filii, quod de omnibus, quae hodie ||31|| Jesu Christo promittitis, in valle Josaphat, nobis praesentibus, severam reddetis rationem.

Novitius.

Divinae gratiae auxilio et Sanctissimae Virginis protectioni confidens, spero, fore ut fidelis usque ad mortem inveniar, et Te,

Reverende Pater, omnesque Patres et Fratres instanter supplico, ut pro me oretis, et fidelitatem et perseverantiam usque ad finem precibus vestris mihi obtineatis.

Rubrica et oratio (« sermo ») *superioris* *

10 Post haec, omnes, exceptis Novitiis Candidatis, considunt, et Superior ad cornu Evangelii sedens, capite cooperto, brevem orationem habebit ad Novitios Candidatos, de magnitudine gratiae, quam Deus ipsis elargitus est, de debita cooperatione, et praesertim de exacta Regularum observantia et demum de praemio reposito perseverantibus usque ad finem.

II. PROFESSIO

Nn. 11-17

Rubrica et psalmus *

11 Qua [*oratione*] finita, exceptis Novitiis Candidatis, omnes surgunt et Superior intonat Psalmum sequentem.

11ª Psalmus III.

1. Occurrite Angeli Domini, suscipientes animam ejus, * offerentes eam in conspectu Altissimi.

2. Suscipiat te Christus, qui dilexit te, * redemit te et vocavit te.

3. Suscipe servum Tuum in bonum, * fac cum servo Tuo secundum misericordiam Tuam.

11ª Psalmus III

1-2. RITUALE ROMANUM. Tit. VI. De Sacramento extremae unctionis, Cap. VIII. *De exspiratione,* Responsorium = Tit. VII. De Exsequiis, Cap. III. *Exsequiarum Ordo,* Responsorium.

℟. Subvenite, Sancti Dei, *occurrite, Angeli Domini, * Suscipientes animam eius, * Offerentes eam in cospectu Altissimi.*

℣. *Suscipiat te Christus, qui vocavit te,* et in sinum Abrahae Angeli deducant te.

3. PSALMUS 118, 122 et 124. 122 *Suscipe servum tuum in bonum,* non calumientur me superbi. 123 Oculi mei defecerunt

in salutare tuum, et eloquium iustitiae tuae. 124 *Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam,* et iustificationes tuas doce me.

4. Immola Deo sacrificium laudis, * et redde Altissimo vota tua.

4. PSALMUS 49, 14. *Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua.*

5. Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion, * dominare in medio inimicorum Tuorum.

5. PSALMUS 109, 2. *Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion: Dominare in medio inimicorum tuorum.*

6. O Domine, quia ego servus Tuus: * ego servus Tuus et filius ancillae Tuae.

7. Dirupisti vincula mea; * Tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen Domini invocabo.

6 et 7. PSALMUS 115, 16-17. 16 *O Domine, quia ego servus tuus; ego servus tuus, et filius ancillae tuae. Dirupisti vincula mea:* 17 *tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.*

8. Quid retribuam Domino, * pro omnibus quae retribuit mihi.

8. PSALMUS 115, 12. *Quid retribuam Domino, pro omnibus quae retribuit mihi.*

||32|| 9. Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus, * in atriis domus Domini in medio tui Jerusalem.

9. PSALMUS 115, 18-19. 18 *Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius;* 19 *In atriis domus Domini, in medio tui, Ierusalem.*

10. Reddam Tibi vota mea * quae distinxerunt labia mea.

Gloria Patri etc.

10. PSALMUS 65, 13-14. 13 Introibo in domum tuam in holocaustis; *reddam tibi vota mea* 14 *quae distinxerunt labia mea;* et locutum est os meum in tribulatione mea.

Versiculi et oratio *

12a ℣. Sit nomen Domini benedictum.

℟. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

12a PSALMUS 112, 2. *Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum.*

12b PSALMUS 123, 8. *Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit caelum et terram.*

12a et **12b** Formula ante benedictionem pontificalem; cfr. PONTIFICALE ROMANUM, passim.

12b ℣. Ajutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit coelum et terram.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

12b Formula praemittenda benedictionibus; cfr RITUALE ROMANUM. Tit. IX. De benedictionibus, Cap. I. *Regulae generales de benedictionibus*, n. 7. - Cfr etiam OSH 2, 3, 4, 5.

12c OREMUS.

Sancte Spiritus, qui Te Deum ac Dominum mortalibus revelare dignatus es, immensam Tuae pietatis gratiam postulamus, ut sicut ubi vis spiras, sic et his famulis Tuis affectum devotionis indulgeas; et quoniam Tua Sapientia sunt conditi, Tua quoque Providentia gubernentur, et per intercessionem immaculatae beatae Mariae Virginis, et omnium Sanctorum, eos a vanitate saeculi veraciter converte, et sicut es omnium peccatorum remissio, ita deprimentes impietatis obligationes in eis dissolve, et ad observantiam hujus sancti propositi fac eos ita certatim studere, ut in tribulationibus et angustiis Tua indeficiente consolatione valeant respirare, ut in vera humilitate et fraterna charitate fundati, quod, Te inspirante, hodie proponunt, facili perseverantia compleant, quod Ipse praestare digneris, qui cum Pa-

12c M. ANDRIEU, *Le Pontifical Romain au Moyen-Age* I, *Le Pontifical Romain du XIIe siécle* (*Studi e Testi* 86), Città del Vaticano 1938, 175.

XVI *Ordo ad monachum faciendum*, 5 Alia oratio.

Sancte Spiritus, qui te Deum ac Dominum revelare mortalibus dignatus es, postulamus immensam tuae pietatis gratiam, ut, sicut ubi vis spiras [alia lectio : aspiras], *sic et huic famulo tuo affectum devotionis indulgeas, et quoniam tua sapientia est conditus, tua quoque providentia gubernetur,* quem iuxta tibi consuetam gratiam unctio tua de omnibus doceat *et per intercessionem* beatissimi Benedicti, quem praecipuum huius sanctae institutionis legislatorem dedisti, necnon *et* aliorum *sanctorum* ad quorum nomina peticionem facit, *eum a vanitate saeculi veraciter converte et, sicut es omnium peccatorum remissio,* [*ita*] *deprimentes impietatis obligationes in eo dissolve et ad observantiam huius sancti propositi fac eum* [*ita*] *certatim* fervere. In [*ut in*] *tri-*

tre et Filio vivis et regnas in saecula saeculorum.

℟. Amen.

bulationibus, in *angustiis tua indeficienti consolatione valeat respirare et* [et ut] iuste et pie per *veram humilitatem* atque oboedientiam *in fraterna caritate fundatus, quod te* donante promittit, felici *perseverantia compleat. Quod ipse praestare digneris, qui cum* Deo *Patre* sanctoque unigenito *Filio* eius, Domino nostro Iesu Christo, *vivis* et gloriaris Deus, per infinita *saecula saeculorum. Amen.*

Professio : actus et acceptatio *

Rubrica *

13 Deinde Superior, capite cooperto, considit ad cornu Evangelii, Missale coram se tenens apertum; et tota Communitate genuflectente et orante, unus Novitius post alterum accedit et voce alta emittit vota, sequentibus verbis.

13a ||33|| Formula Professionis.

Amantissime Domine, Pater omnipotens aeterne Deus, summo amore dignus, Ego N.N. Congregationi SS. Redemptoris licet immerito adnumeratus, incensus desiderio, me totum sancto amori Tuo consecrandi, me obligo, ad Tibi in posterum totis viribus serviendum, imitando vitam sanctam Filii Tui et divini nostri Redemptoris Jesu Christi, quae est unica via placendi Tibi, et ad procurandam salutem animarum maxime derelictarum, praeprimis ruri degentium, juxta finem hujus Instituti principalem. Transactis igitur pluribus reflexionum et orationis diebus, nunc in praesentia divinae Majestatis Tuae, et Mariae sanctissimae et immaculatae Dominae et Matris meae, S. Josephi et S. Alphonsi, totiusque curiae coelestis, prostratus ad genua, promitto et voveo : OBEDIENTIAM, CASTITATEM ET PAUPERTATEM, (*) renuntians omnibus dignitatibus, beneficiis et officiis ecclesiasticis extra Congregationem forte in posterum offerendis. Voveo insuper et juro, ME USQUE AD MORTEM IN CONGREGATIONE PERSEVERATURUM; (*Hic tangatur Evangelium et per-*

(*) Sequentia verba : *renuntians* etc., usque ad verbum : *offerendis,* omittuntur a Fratribus servientibus.

gatur) : ita promitto et juro per haec sancta Dei viventis Evangelia, meque his votis et juramento obstrictum declaro modo in Regulis et Constitutionibus a Benedicto XIV approbatis et in Privilegiis hujus Instituti expresso. Sic me Deus adjuvet et Sua sancta Evangelia. (*Osculatur Evangelium*) (1).

Acceptatio professionis *

13b Votis omnium emissis, Superior stando, capite cooperto et facie ad Neo-Professos conversa, dicit :

Et Ego, auctoritate a Reverendissimo Patre nostro Rectore Majore mihi commissa, accepto vestra vota et juramenta, et vos recipio ut fratres et filios Congregationis, Matris nostrae.

Precatio marialis neo-professorum *

N. 14

14 ||34|| Deinde etiam Superior genuflectit, et unus Neo-Professorum, ceterorum nomine, sequentem orationem recitat.

Oratio.

14a Jam non amplius meus sum, sed Tuus, Deus meus, unicumque meum Bonum. Accipe igitur clementer per manus Jesu Christi, Redemptoris mei, et Mariae Matris meae, holocaustum, quo me Tibi totum et integrum donare et consecrare intendo. Verum est, me peccatorem ingratum, et ut oculos Tuos in me convertas, indignum esse, sed ut tamen me recipias, oro atque obsecro per merita Jesu et Mariae. Fac, Domine, per amorem Jesu et Mariae, ut Tuus sim sine ulla retentione, et quoniam Tu mihi hujus oblationis et desiderium inspirasti et gratiam erogasti, consummationis quoque gratiam, supplico, mihi largiaris in Tuam et Jesu Christi, Salvatoris mei, majorem gloriam. Ex mea parte firmiter mihi propono, gratiis Tuis fideliter cooperari, atque spero, me toto corde et animo omnibusque viribus, Te esse amaturum in hac vita et in altera in aeternum. Tu autem, Sanctissima Virgo, quae in hoc sacrificio offerendo me adjuvisti, adjuva me, ut fidelis inveniar usque ad mortem. Gratia perseverantiae illa gratia est, quae peculiari modo tuis intercessionibus obtinetur. Hanc ideo omnium

(1) *Haec formula, temporibus editionum an. 1856 et 1910, unica fuit, cum professio temporanea tunc inter nos ignota esset. Post publicationem Codicis iuris canonici, Capitulum gen. an. 1921 hanc formulam professoni quoque temporaneae adaptavit; vide* Constitutiones et Regulae Congregationis sacerdotum sub titulo Sanctissimi Redemptoris (ed. an. 1936) *nn. 1158 et 1159.*

gratiarum coronam me tua pia et potente intercessione obtenturum esse spero, et in gratitudinis meae testimonium, non tantum famulatum perpetuum specialemque amorem et cultum tibi promitto, sed etiam me pro viribus procuraturum esse, ut et alii te diligant et colant. Haec est mea promissio, haec mea spes et fiducia, ut demum aliquando eo perveniam, ubi te laudem et benedicam in aeternum. Amen.

Traditio birreti *

N. 15

15 Qua oratione dicta, Superior cum assistentibus surgit, et capite cooperto, porrigit birreta Neo-Professis, dicendo:

15a Sciatis modo, Filii et Fratres charissimi, opus, quod perfecistis, Deo gratissimum esse, quippe qui id, quod ||35|| homini pretiosissimum est, libertatem scilicet vestram ac propriam voluntatem, Ipsi obtulistis. Unde vos nunc et in posterum non vestri, sed Dei esse, considerate, magnaque et praeclara sperate a Domino, Retributore fidelissimo et liberalissimo, dummodo et vos promissionibus vestris fideliter steteritis.

Rubrica et psalmus *

16 Deinde intonat Psalmum sequentem, quem Communitas continuat, ad modum Chori.

16a Psalmus IV.

1. Beatus, quem elegisti, et assumpsisti * inhabitabit in atriis Tuis.

2. Dominus illuminatio mea et salus mea, * quem timebo.

3. Quoniam abscondit me in tabernaculo Suo * in die malorum protexit me.

4. Circuivi et immolavi in tabernaculo Ejus hostiam vocife-

16a Psalmus IV.

1. PSALMUS 64, 5a. *Beatus quem elegisti et assumpsisti: inhabitabit in atriis tuis.*

2. PSALMUS 26, 1b. *Dominus illuminatio mea et salus mea; quem timebo?* 1c Dominus protector vitae meae; a quo trepidabo?

3. PSALMUS 26, 5. *Quoniam abscondit me in tabernaculo suo; in die malorum protexit me,* in abscondito tabernaculi sui.

4. PSALMUS 26, 6b. 6a In petra exaltavit me, et nunc

rationis : * cantabo et psalmum dicam Domino.

exaltavit caput meum super inimicos meos. 6b *Circumivi et immolavi in tabernaculo eius hostiam vociferationis; cantabo, et psalmum dicam Domino.*

5. Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me : * Dominus autem assumpsit me.

5. PSALMUS 26, 10. *Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me; Dominus autem assumpsit me.*

6. Haec requies mea in saeculum saeculi, * hic habitabo quoniam elegi eam.

6. PSALMUS 131, 14. 13 Quoniam elegit Dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi; 14 *haec requies mea in saeculum saeculi; hic habitabo, quoniam elegi eam.*

7. Elegi abjectus esse in domo Dei mei * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

7. PSALMUS 83, 11b. 11a Quia melior est dies una in atriis tuis super millia; 11b *elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum*

8. Credo videre bona Domini * in terra viventium.

8. PSALMUS 26, 13. *Credo videre bona Domini in terra viventium.*

9. Invoca me in die tribulationis, * eruam te et honorificabis me.

9. PSALMUS 49, 15. 14 Immola Deo sacrificium laudis et redde Altissimo vota tua 15 et *invoca me in die tribulationis : eruam te, et honorificabis me.*

10. Adjutor et susceptor meus es Tu, * et in verbum Tuum supersperavi.

10. PSALMUS 118, 114. Samech. *Adiutor et susceptor meus es tu, et in verbum tuum supersperavi.*

11. Suscipe me secundum eloquium Tuum et vivam, * et non confundas me ab expectatione mea.

11. PSALMUS 118, 116. 115 Declinate a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei. 116 *Suscipe me secundum eloquium tuum et vivam, et non confundas me ab exspectatione mea.*

12. Sub umbra alarum Tuarum protege me * a facie impiorum, qui me afflixerunt.

12 et 13. PSALMUS 16, 8-9. Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus; inclina aurem tuam mihi et exaudi verba mea;

13. A resistentibus dexterae Tuae custodi me, * ut pupillam oculi.

||36|| 14. Expecta Dominum, viriliter age, * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

25. Laudans invocabo Dominum, * et ab inimicis meis salvus ero.

Gloria Patri etc.

7 mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te. 8 |13| A *resistentibus dexterae tuae custodi me ut pupillam oculi*: |12| *sub umbra alarum tuarum protege me* 9 *a facie impiorum qui me afflixerunt.*

14. PSALMUS 26, 14. *Expecta Dominum, viriliter age, et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.*

15. PSALMUS 17, 4. *Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.*

Oratio *

N. 17

OREMUS.

17 Domine Deus noster, qui coelestem nobis militiam assignasti ad invisibilium inimicorum nostrorum eversionem, spiritualibus telis muni etiam hos fratres nostros, qui in ea nunc adscribuntur; ipsisque concede, ut pervigili spiritu, reliquum suae vitae tempus peragant, pure innocenterque degendo ad laudem et gloriam celeberrimi Nominis Tui, nominaque eorum scribe in libro vitae, ac nostrorum omnium miserere, dignosque Tuo regno coelesti nos redde, quoniam sanctificatum est magnificum excelsumque Nomen Tuum Patris et Filii et Spiritus Sancti.

℟. Amen.

17 Fontem huius orationis non invenimus.

III. CONCLUSIO: ACTUS ET PRECES FINALES *
Nn. 18-29

Rubrica, ordinans osculum pedis superioris et amplexum fraternitatis, sub cantu psalmi [V] *132.**

18 Deinde Superior intonat Psalmum sequentem, quem Communitas continuat, ad modum Chori, ita ut illa pars quae est ad cornu Evangelii cantet stropham: *Ecce quam bonum etc.* et altera pars alteram stropham. Interea P. Socius Neo-Professos conducit ad osculandos pedes P. Magistri, si hic Ceremonia fungitur, et deinde P. Rectoris, et postea ad amplexandos ceteros Professos.

Psalmus V.

18a = OSH 34a.

18a Ecce quam bonum et quam jucundum, * habitare fratres in unum.
Sicut unguentum in capite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron.
Ecce quam bonum etc.
Quod descendit in oram vestimenti ejus, * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.
Ecce quam bonum etc.
||37|| Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, * et vitam usque in saeculum.
Ecce quam bonum etc.
Gloria Patri etc.
Ecce quam bonum etc.
Sicut erat etc.
Ecce quam bonum etc.

18b Hic Psalmus eodem modo repetitur, donec Oblati omnes Professos amplexati fuerint.

Versus cum orationibus *
Nn. 19-21

19 Quo finito, Oblati in medio Altaris genuflectunt, et Communitate etiam genuflectente, Superior stans dicit:

19a ℣. Confirma hoc, Deus, quod operatus et in nobis.
℟. A templo sancto Tuo, quod est in Jerusalem.

19a = OSH 35b.

19b ℣. Salvos fac servos Tuos.
℟. Deus meus sperantes in Te.
℣. Mitte eis, Domine, auxilium de Sancto.
℟. Et de Sion tuere eos.
℣. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.
℟. A facie inimici.
℣. Nihil proficiat inimicus in eis.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.

19b = OSH 35c.

19c ℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad Te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

19c = OSH 42e.

Series orationum *

Nn. 20-21

OREMUS.

20 Exaudi, Domine, preces nostras, et super hos famulos Tuos, Spiritum Tuae benedictionis emitte, ut coelesti munere ditati, Majestatis Tuae gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere.

20 PONTIFICALE ROMANUM. De ordinatione diaconi.

[Postquam Pontifex diaconibus iam ordinatis evangeliorum librum tradiderit], stans ad altare conversus dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, et super hos famulos tuos Spiritum tuae benedictionis emitte: ut caelesti munere ditati, et *tuae maiestatis gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere.*

Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat, in unitate eiusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. Amen.

21 Deus, qui nos a saeculo vanitate conversos, ad bravium supernae vocationis elevas, pectoribus nostris purificandis illabere, et gratiam nobis, qua in Te perseveremus, infunde, ut protectionis Tuae muniti praesidiis, quod ||38|| Te docente promisimus, impleamus, sicque professionis Tuae sectatores effecti, ad ea, quae perseverantibus in Te promittere dignatus es, pertingamus. Per Chr. D. N.

℟. Amen.

21 P. CAGIN, *Le sacramentaire gélasien d'Angoulême*, Angoulême 1919, n. 2201. - G. RICHTER et A. SCHÖNFELDER, *Sacramentarium Fuldense saec. X*, Fulda 1912, n. 2287.

Missa monachorum.

Deus, qui nos a saeculi vanitate conversos ad supernae vocationis accendis amorem [*Ang. deest* amorem], *pectoribus nostris purificandis illabere, et gratiam nobis qua in te perseveremus, infunde, ut protectionis tuae muniti* praesidio, *quod te* donante *promisimus impleamus,* ut nostrae *professionis* executores *effecti, ad ea quae perseverantibus in te dignatus es promittere, pertingamus.* Per Dominum.

Solemnis gratiarum actio:

Hymnus ambrosianus, versus et orationes *

Nn. 22-25

Rubrica *

22-25 Hic, exceptis Neo-Professis, omnes surgunt, et Superior intonat Hymnum: *Te Deum laudamus etc.* (pag. 21) quem Communitas, ad modum Chori, prosequitur. Quo finito, Superior dicit Versus et Orationes quae ibidem habentur.

[*Agitur de his elementis*:
22a - 22d: *Hymnus ambrosianus*: Te Deum laudamus = OSH 42a - 42d.
22e: *Versiculi post hymnum ambrosianum* = OSH 42e.
23 - 25: *Orationes*: Deus, cuius misericordiae. - Odorem, Domine. - Deus, qui neminem = OSH 43 - 45].

Conclusio actus communitatis *

Nn. 26-29

26 Postea omnes genuflectunt et Superior dicit:

26a Agimus Tibi gratias, omnipotens aeterne Deus, pro universis beneficiis Tuis. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. ℟. Amen.

26a = OSH 46a. [Ibidem: omn. *sempiterne Deus*].

27 Deinde subjungit: Pro gratia Perseverantiae: Salve Regina; et Communitas continuat.

℣. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

27a = OSH 47a.

27b OREMUS.

Defende, quaesumus Domine, beata Maria semper Virgine intercedente, istos ab omni adversitate famulos Tuos, et toto corde Tibi prostratos, ab hostium propitius tuere clementer insidiis.

27b = OSH 47b.

28 ℣. Ora pro nobis, Sancte Pater Noster Alphonse.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

28 = OSH 48.

28a OREMUS.

Deus, qui per beatum Alphonsum Mariam, Confessorem Tuum atque Pontificem, animarum zelo succensum, Ecclesiam Tuam nova prole foecundasti, quaesumus, ut ejus salutaribus

28a = OSH 48a.

monitis edocti et exemplis roborati, ad Te pervenire feliciter valeamus. Per Chr. D. N.

℟. Amen.

Rubrica *

29 Omnes recedunt, exceptis Neo-Professis, qui aliquantulum in gratiarum actione perseverant.

||39|| III.

RITUS OBSERVANDI

SI OBLATIO ET INVESTITIO CONCURRUNT.

Est Ordo permixtus, et simul ad formam simpliciorem redactus priorum Ordinum. Nulla continet elementa nova, quae scilicet non iam in prioribus Ordinibus compareant. Inde superfluum est, hunc tertium Ordinem hic transcribere.

Finem habet in p. 50.

Sequitur p. 51: *Index*.

Demum, p. 52, leguntur hae imprimendi permissiones (1):

IMPRIMATUR
Fr. Thomas M. Larco O. P. S. P. A. M. S.

IMPRIMATUR
Fr. A. Ligi Bussi Archiep. Iconien. Vicesgerens.

In operculo tandem habetur indicatio typographica:

ROMAE,
TYPIS S. CONGREG. DE PROPAGANDA FIDE.
MDCCCLVI

---

(1) Thomas Maria LARCO; septem litterae nomen sequentes significant: Ordinis Praedicatorum, Sacri Palatii Apostolici Magistri Socius.

Magister S. Palatii Ap. fuit tunc Fr. Dominicus Buttoni qui munere suo functus est ab an. 1832, sub Gregorio XVI usque ad an. 1859, tempore Pii IX; † 23 X eiusdem an.

Is sibi Socium elegit primo Fr. Vincentium Modena (an. 1832), et postea, an. scil. 1849, Fr. Thomam Larco.

I. TAURISANO, *Hierarchia Ordinis Praedicatorum*[2], Roma 1916, 62.

Antonius LIGI-BUSSI OMConv, parochus basilicae SS. XII Apostolorum (Roma) et professor theologiae in Collegio S. Bonaventura; a Pio IX nominatus Vices-Gerens Vicarii Urbis, 7 I 1851, praeconizatus Archiepiscopus (i.p.i.) de Iconium; † 1862.

MORONI, *Dizionario di erudizione storico-ecclesiastica* vol. 99 (Venezia 1860) 181-182, et alibi passim (vide Indices).

CONCLUSIO

Priorem tractationem de OSH conclusimus brevibus quibusdam observationibus circa compositionem eiusdem Ordinis ex variis elementis, in quorum fontes « immediatos » indagavimus. « Conclusiones » istae seu observationes valent etiam pro OFP, quem nunc simili singulorum elementorum investigationi subiecimus, nec eas iterum repetendas esse putamus.

Subiungimus vero pariter *tabulam fontium* pro singulis partibus vel particulis, inserentes insuper indicationes quoque prioris tabulae, ita ut unico facilique oculorum ictu tota ac mira illa varietas conspici valeat quae in duobus Ordinibus ex tot tantisque elementis undequaque collectis apparet. Ulterioribus tandem indagationibus absolutis, in proximis fasciculis de *historia originis* eorundem Ordinum disserere posse speramus.

TABULA FONTIUM

I. E sacra scriptura

Exodus 3, 7 - OSH 8
15, 7 - OSH 8.
Psalmi 16, 8-9 - OFP 16a.
17, 4 - OFP 16a.
22 (totus) - OFP 4.
26, 1, 5, 6, 10, 13, 14 - OFP 16a.
26, 4 - OSH 32.
33, 13 - OSH 30.
35, 8-9 - OFP 5.
44, 16, 18 - OFP 5.
49, 14 - OFP 11a.
49, 15 - OFP 16a.
64, 5 - OFP 16a.
65, 13-14 - OFP 11a.
66, 7-8 - OSH 18d.
69, 2 - OSH 7a = OFP 3a.
72, 1 - OFP 5.
72, 25-26 - OSH 32.
83, 5, 8, 11a - OFP 5.
83, 11b - OFP 16a.
103, 30, - OSH 6b = OSH 17b = OFP 2b.
104, 3 - OFP 5.
109, 2 - OFP 11a.
113, 1-2 - OSH 8.
115, 12, 16, 17, 18, 19 - OFP 11a.
118, 114, 116 - OFP 16a.
118, 122, 124 - OFP 11a.
127, 3 - OFP 5.
131, 14 - OFP 16a.
132 (totus) - OSH 34a = OFP 18a.
Proverbia 8, 34-36 - OSH 30.
Cantica canticorum 1, 3 - OSH 27.
1, 7 - OSH 9.
2, 4 - OSH 32.
2, 10 - 11 - OSH 9.
2, 16 - OSH 24.
3, 2 - OSH 9.
3, 4 - OSH 27.
5, 1, 2 - OSH 9.
5, 10 - OSH 32.
7, 10 - OSH 27.
7, 11, 12 - OSH 9.
8, 5, 6 - OSH 10.
8, 6 - OSH 26a.
Ecclesiasticus 2, 1 - OSH 18b.
24, 29-31 - OSH 30.
Isaias 11, 5 - OSH 23a.
61, 10 - OSH 21a.
Lamentationes 3, 25 - OFP 5.
3, 28 - OSH 10.
Oseas 2, 14 - OSH 10.
Matthaeus 22, 30 - OSH 24.
Lucas 12, 35 - OSH 23a.
Ioannes 12. 25 - OSH 18d.
2 Corinth. 4, 8-10 - OSH 20a.
Ephes. 4, 23-24 - OSH 19a, 20.
Philipp. 4, 12-13 - OSH 18c.
Coloss. 3, 9-10 - OSH 19a.
Apocalypsis 14, 4 - OSH 24.

II. E libris liturgicis

Missale romanum

Dominica Pentecostes - Oratio - OSH 6c = OFP 2c.

Dominica Pentecostes - Versiculus - OSH 6a = OFP 2a.

Feria IV quattuor temporum Pentecostes - Oratio - OSH 17c.

Dominica 5 post Pentecosten - Oratio - OSH 13.

Dominica 18 post Pentecosten - Oratio - OSH 11.

Dominica 24 (ultima) post Pentecosten - Oratio - OSH 12.

S. Ioseph (19 III) - Oratio - OSH 39.

SS. Petri et Pauli (29 VI) - Postcommunio - OSH 38.

S. Alfonsi (2 VIII) - Oratio - OSH 48 = OFP 28.

In impressione ss. stigmatum S. Francisci (17 IX) - Oratio - OSH 28.

In dedicatione S. Michaelis (29 IX) - Oratio - OSH 40.

Missa pro gratiarum actione - Oratio, secreta, postcommunio - OSH 43, 44, 45. = OFP 23,24,25.

Pro congregatione et familia (Or. div. N. 8) - OSH 37 = 47b = OFP 27b.

Ad postulandam caritatem (Or. div. N. 29) - OSH 36.

Oratio ad cingulum - OSH 23a.

Breviarium romanum

Ordinarium. - Ad Matutinum: Hymnus ambrosianus: *Te Deum laudamus* - OSH 42a-e = OFP 22a-e (OFP 6a).

Ordinarium. - Ad Primam: Benedictio - OSH 18d.

Ordinarium. - Antiphona finalis BVM: *Salve Regina* - OSH 47a = OFP 27a.

Propr. de tempore: Pentecoste. - Hymnus ad Laudes et ad Tertiam: *Veni, Creator Spiritus* - OSH 17a-c = OFP 8a-c.

Commune sanctorum: Commune non Virginum, Responsorium 8um - OSH 21a.

Litaniae sanctorum: Versus post psalmum 69 - OSH 35c = OFP 9b.

Benedictio mensae: Post prandium - OSH 46 = OFP 26a.

Pontificale romanum saeculi XII

Ordo ad monachum faciendum - Oratio - OFP 12c.

Pontificale romanum

De clerico faciendo - OSH 19a,20.

De ordinatione subdiaconi, de ordinatione diaconi - OSH 21a.

De ordinatione diaconi - OFP 20.

De confirmandis - OSH 35b = OFP 19a.

Rituale romanum

Tit. V, Cap. II - Ordo Administrandi s. Communionem - OSH 18d.

Tit. VI, Cap. VIII (= Tit. VII, Cap. III) - Ordo commendationis animae - OFP 11a.

Tit. IX, Cap. VIII, n.15 - Benedictio cinguli - OSH 5.

Tit. IX, Cap. IX, n.3 - Benedictio habitus clericalis - OSH 4.

Tit. IX, Cap. IX, n.15 - Benedictio imaginis DNIC - OSH 2.

Tit. IX, Cap. XI, nn. 9, 34, 35, 39, 40 - Benedictiones « coronarum » - OSH 3.

Rituale romano-seraphicum Ordinis Fratrum Minorum

Benedictio cinguli - OSH 5.

Oratio post vestitionem - OSH 22.

III. E scriptis sanctorum

S. Bernardus abbas - OSH 29b.

S. Franciscus Ass. - OSH 26b.

IV. Elementa propria CSSR

Rubricae

OSH 1, 6, 7, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 26, 29, 32, 34, 35, 41.

OFP 1, 3, 7a, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 18b, 19, 22, 26, 27, 29.

Textus

OSH

15 Interrogatio superioris.

16 Petitio candidatorum et responsio superioris.

18 Dialogus inter superiorem et candidatos.

18d Benedictio.

29a Ad rosarium.

41 Precatio marialis novitiorum.

OFP

7 Precatio marialis novitiorum.

9 Dialogus inter superiorem et novitios.

13a Formula professionis.

13b Acceptatio professionis.

14a Precatio marialis neo-professorum.

15a Traditio birreti.

* * *

Orationes quarum fontes adhuc latent

OSH 25, 31, 33.

OFP 6, 17.

V. Initia orationum et hymnorum e libris liturgicis desumptorum

Agimus tibi gratias - OSH 46a = OFP 26a.
Defende, quaesumus, Domine, beata Maria - OSH 37 = OSH 47b = OFP 27b.
Deus, cuius misericordiae non est numerus - OSH 43 = OFP 23.
Deus, qui corda fidelium - OSH 6c = OFP 2c.
Deus, qui diligentibus te bona invisibilia praeparasti = OSH 13.
Deus, qui diligentibus te facis cuncta prodesse - OSH 36.
Deus, qui mira crucis mysteria - OSH 28.
Deus, qui miro ordine angelorum ministeria - OSH 40.
Deus, qui neminem in te sperantem - OSH 45 = OFP 25.
Deus, qui nos a saeculi vanitate conversos - OFP 21.
Deus, qui per beatum Alfonsum Mariam - OSH 48a = OFP 28a.
Deus, qui propter magnam misericordiam tuam - OSH 31.
Deus, qui, ut servum absolveres - OSH 5.
Dirigat corda nostra, quaes., Dne - OSH 11.
Domine Deus noster, qui caelestem nobis militiam assignasti - OFP 17.
Domine Deus noster, qui eos te dignos esse decrevisti - OSH 33.
Domine Deus noster, qui superbiam excindis - OFP 6b.
Domine Iesu Christe, qui beato Petro apostolo tuo significans - OSH 25.
Domine Iesu Christe, qui exsistens in forma Dei - OSH 4.
Exaudi, Dne, preces nostras et super hos famulos tuos - OFP 20.
Excita, quaesumus, Dne, tuorum fidelium voluntates - OSH 12.
Maiestatem tuam, Dne Iesu, suppliciter exoramus - OSH 22.
Mentes nostras, quaesumus, Dne, Paraclitus - OSH 17c = OFP 8c.
Odorem, Dne, sacrificii huius - OSH 44 = OFP 24.
Omnip. et misericors Deus, qui propter eximiam caritatem - OSH 3.
Omnip. sempiterne Deus, has, quaesumus, imagines - OSH 2.
Protege, Dne, populum tuum - OSH 38.
Sancte Spiritus, qui te Deum ac Dominum - OFP 12c.
Sanctissimae Genetricis tuae sponsi - OSH 38.
Te, Deum, laudamus - OSH 42a-d = OFP 22a-d.
Veni, creator Spiritus - OSH 17a = OFP 8a.
Veni, sancte Spiritus - OSH 6a = OFP 2a.

ADDITAMENTA

« *Ritum* » nostrum « *investiendi* candidatos » et « suscipiendi *oblationem* novitiorum », qualiter authentice a R.mo P.e Mauron an. 1856, et iterum, immutatus, a R.mo P.e Murray an. 1910 editus fuit, ad normas artis historicae et criticae investigantes, primo loco ipsum textum seu singularum formularum seriem perscrutati sumus, inquirentes in earum fontes litterarios immediatos. Studium nostrum in duabus tractationibus evolvimus, quarum prima habitus mutationem, altera religiosam professionem complectitur; tria autem vocabula, in titulis authenticis adhibita, in nostris titulis permutavimus: voci « ritus » vocem ORDO suffecimus; pro verbis « investire - investitio », et « oblatio - oblati » posuimus HABITUM SUMERE et PROFESSIONEM FACERE.

De his mutationibus earumque significatione pauca dicenda sunt.

Additamentum 1um: ORDO

Nemo exspectabit a nobis longas latasque explicationes etymologicas philologicas historicas de origine et de evolutione significationis verbi « ordo »; librum deberemus conscribere.

Vocabulum *ordo,* ex verbo *ordior* repetitum, directe significat *dispositionem unius rei post aliam, suo quamque loco collocando* (1), seu seriem rerum. Hae res vario modo accipi possunt: de rebus inanimatis vel de hominibus; in concreto vel in abstracto; in senso obvio et in sensu translato. Idem vocabulum, prout, inde a latinitate classica usque ad latinitatem mediae et infimae aetatis, per tot saeculorum decursum, progressiva rerum et institutionum humanarum evolutione, ad varios diversosque ordines (classes, status, modos) rerum sive hominum designandos adhibebatur, distinctas omnino et appropriatas notiones acquisivit, ex. gr. « ordo » ut *sacramentum,* « ordo » ut *religio* (Ordo Fratrum minorum), « ordo » ut *status* socialis (Ordo sacerdotalis), et alias multas.

Inter plures has notiones, voci *ordo* subiectas, ea ad nostram quaestionem peculiariter pertinet, quae ad Liturgiam ususque liturgicos refertur. *Ordo in genere loquendi liturgico* significat libellum quendam, in quo series actionum vel caerimoniarum, id est, earum « ordo », describitur, prout in determinata occasione sacra peragendae occurrunt.

Origo horum libellorum facile intuetur, si quis animum advertat ad necessitatem eius, qui sacras caerimonias dirigere debebat, potissimum si longiores et difficiliores fuerant, breviter adnotandi « ordinem » singularum actionum sacrarum, quae singulis sacris actoribus competebant, ut celebratio liturgica digna et bene amussata eveniret. Inter has notitias, potius *rubricales,* brevi tempore, maioris commoditatis et utilitatis causa, etiam *formulae liturgicae adhibendae* insertae fuerunt, primo tempore initia tantum for-

---

(1) Inspiciantur maiora lexica latina sub voce « ordo », ex. gr. AE. FORCELLINI, *Lexicon totius latinitatis* III (ed. CORRADINI et PERIN, Padua 1940); ibidem definitio quam in textu nostro transscripsimus; DU CANGE, *Glossarium mediae et infimae latinitatis* VI (editio « photomechanica » 1954, Graz, Akademische Druck- und Verlagsanstalt); MENGE-GÜTHLING, *Enzyklopädisches Wörterbuch der lateinischen und deutschen Sprache.* I *Lateinisch-Deutsch*[8] (Berlin-Schöneberg, Langenscheidt, 1954); A. BLAISE - H. CHIRAT, *Dictionnaire latin-français des auteurs chrétiens* (Strasbourg, « Le latin chrétien », 1954).

mularum, mox vero totus textus, ita ut libelli formarentur qui non solum caerimoniarum magistro, sed celebranti quoque servirent. Ex collectionibus talium libellorum succreverunt, media aetate, libri liturgici maiores, destinati praecipue usui episcoporum vel sacerdotum; hae collectiones praecursores sunt moderni « Pontificalis » et « Ritualis » romani (2).

Qui indolem, usum et valorem antiquorum horum « Ordinum » melius cognoscere desiderat, adeat celebrem editionem « Ordinum romanorum », quam Maurinorum princeps Ioannes Mabillon olim paraverat (3), vel potius, pro Ordinibus saeculorum VIII-X, novissimam editionem Michaelis Andrieu (4), quae alias quascumque editiones longe praecedit amplitudine simul ac soliditate. Idem vir doctissimus alio opere magni molis origines Pontificalis romani moderni ex collectionibus Ordinum media aetate confectorum egregie demonstravit (5). Quae cum ita sint, facile comprehenditur, cur recentissime ipsa res una cum suo vocabulo proprio, occasione instaurationis liturgicae hebdomadae sanctae a summa auctoritate iterum adhibebatur; libelli enim quibus per intextas rubricas et formulas liturgicas series agendorum in sacris functionibus sanctae hebdomadae « ordinatim » describuntur, « *Ordo* » *hebdomadae sanctae instauratus* inscripti sunt (6).

Proinde, de libellis agentes, quibus series seu « ordo » caerimoniarum et formularum continentur, quae in mutando habitu et professione facienda in nostra Congregatione adhibentur, vocabulum ORDO tractationi nostrae praemisimus.

Additamentum 2um: INVESTITIO - INVESTIRE

In Codice iuris canonici, can. 553, legitur: « Noviciatus incipit *susceptione habitus* (7), vel alio modo in constitutionibus praescripto ». In qui-

---

(2) Notamus inter alia in *Rituali* romano: Ordo baptismi parvulorum; Ordo administrandi sacram Communionem; Ordo administrandi sacramentum extremae unctionis; Ordo commendationis animae (qui etiam in *Breviario* romano continetur); Exsequiarum ordo. - In *Pontificali* romano: Ordo ad synodum; Ordo excommunicandi et absolvendi; Ordo ad visitandas parochias; Ordo ad recipiendum processionaliter imperatorem, regem, principem magnae potestatis. - In *Missali* romano: Ordo Missae; Ordo ad faciendam aquam benedictam (ex Rituali excerptus).

(3) J. MABILLON, *Museum italicum* II, Paris 1689; iterum apud MIGNE, PL 78, 973-1373.

(4) M. ANDRIEU, *Les « Ordines romani » du haut Moyen Age* (VIIIe-X^{e} siécle). I *Les manuscrits* (1931); II *Les textes*, Ordines 1-13 (1948); III *Les textes*, Ordines 14-34 (1951); IV *Les textes*, Ordines 35-49 (1956). (= *Spicilegium sacrum Lovaniense* fasc. 11, 23, 24, 28; Louvain). Notamus aliquos « ordines » per titulos: I Incipit ordo ecclesiasticus romanae ecclesiae qualiter missa celebratur [= *Missa papalis*]; XII Ordo antiphonarum; XXVIII Incipit ordo a dominica mediana usque in octabas paschae; XLI Ordo quomodo ecclesia debeat dedicari; XLIX Ordo qualiter agitur in obsequium defunctorum. - Volumen ultimum, continens ordinem L, et indices generales, sub praelo est.

Vide etiam A. BUGNINI, *Ordines romani* : *Enciclopedia cattolica* IX [1952] 243-248.

(5) M. ANDRIEU, *Le Pontifical romain au Moyen Age.* I *Le Pontifical Romain du XIIe siècle* (1938); II *Le Pontifical Romain de la Curie romaine au XIIIe siècle* (1940); III *Le Pontifical de Guillaume Durand* (1940); IV *Tables alphabétiques* (1941). (= *Studi e Testi* nn. 86, 87, 88, 89; Città del Vaticano).

(6) *Ordo sabbati sancti quando vigilia paschalis instaurata peragitur*, Typ. polygl. Vat. 1951, ed. altera 1952. - *Ordo hebdomadae sanctae instauratus*, ibid. 1956. - *Ritus simplex ordinis hebdomadae sanctae instaurati*, ibid. 1957; *Ritus pontificalis* etc., *ibid.* eodem an.

(7) Cfr F.X. HECHT, *Einkleidung* : LThK (1931) 602; « susceptio habitus religiosi » apparet tamquam « terminus technicus » huius actus.

busdam aliis canonibus invenitur locutio *habitus religionis* (can. 492, § 3; can. 596), vel *habitus religiosus* (can. 639; can. 640 § 1, n. 1); vocabulum autem *investitio* vel *investire* in toto Codice frustra quaeres (8).

Consulendo notum « Antibarbarum » (9) sub voce *vestis* (II 731-732), erudimur verbum *vestis* in latinitate classica usu venisse in numero singulari, significans *vestitum* seu *indumenta,* non autem singulum quoddam corporis tegumentum; aetate autem posteriore in numero saepius plurali adhibitum fuit. Notatu digno locutio *vestem mutare,* cui aliquando subest notio peculiaris, vestem lugubrem induendi, id quod significabat *in luctu esse.*

S. Benedictus in sua « Regula Monasteriorum », ubi de mutatione habitus candidati loquitur, generatim dicit: « Mox ergo in oratorio exuatur *rebus* propriis, quibus vestitus est, et induatur *rebus* monasterii » (10).

Haec summatim dicta nunc sufficiant; plura dicemus in tractatione historica OSH quam paramus.

Ut autem pressius ad ipsam rem accedamus quam in hoc additamento exponere intendimus, hoc in memoriam revocandum est, titulos et partes rubricales nostrorum Ordinum, OSH et OFP, primitus in lingua *italica* exaratas fuisse, sicut ex origine sodalitatis nostrae facile intellegitur, versionem autem latinam quam Rector Maior Mauron an. 1856 edi curavit, non ex hoc textu primigenio italico profluxisse, sed potius e versione *germanica,* annis praecedentibus ex italico idiomate tracta. Tunc enim P. Mauron Superior fuit CSSR « transalpinae », cuius centrum regiminis et propagationis ab an. 1820 usque ad an. 1848 fuerat in Wien (Austria), et deinde usque an. 1855 in Koblenz (Germania). Ita evenerat ut textus italicus primitivus OSH et OFP pro usu illarum partium iamiam in linguam germanicam conversus fuisset, ita ut traductio an. 1856 in linguam latinam ex libello germanico derivaretur (11).

Ex his praecisis circumstantiis historiae nostrae explicatur forma *investitio* et *investire,* qua, littera ad litteram, redditur vocabulum germanicum *Einkleidung* et *einkleiden,* scilicet (item verbotenus): « immissio » in vestem, et « mittere » in vestem. « Barbarismi » itaque latini *investitio* et *investire,* qui in OSH occurrunt, simplicissimam habent originem, uti vidimus; praebent quoque elegans exemplum, quomodo aliquando etiam minutae res per inspectionem historicam declarentur.

Immorantes adhuc paulum in vocabulis *investitio* et *investire,* notare convenit, haec ipsa vocabula et multo magis id simile *investitura,* in latinitate medii aevi originem et significationem propriam habuisse, quae ad

---

(8) A. LAUER, *Index verborum Codicis Iuris Canonici,* [Città del Vaticano] 1941. - Ex indice alphabetico nostrarum Constitutionum et Regularum (Roma 1936, 742) apparet, vocabulum *investitio* pro actu « vestitionis » seu mutationis habitus in nostra legislatione usu esse ut in OSH; origo huius usus eadem est ut infra pro OSH explicabimus.

(9) J. PH. KREBS - J.H. SCHMALZ, *Antibarbarus der lateinischen Sprache*[7] I-II, Basel 1904-1907.

(10) Vide qualemcumque editionem regulae benedictinae, cap. 58, vel infra *Appendix* p. 40, ubi contextum integrum transscribemus.

(11) Relegamus ab brevem expositionem P.is O. GREGORIO, *De Ritu investiendi Candidatos et suscipiendi Oblationem Novitiorum CSSR* : *Analecta* 20 (1948) 21-23. - In historica tractatione quae proximis fasciculis praesentabitur, totam rem latius narrabimus.

notum institutum iuris publici quod « feudalitas » vocatur, pertinent. *Investitura* enim seu *investitio* erat « immissio » alicuius subditi ex parte domini terrae, regis vel imperatoris, in « feudum », seu in possessionem delegatam proprietatis ipsius domini. Haec « immissio » fiebat per traditionem signorum quae ipsius proprietatis seu feudi naturam symbolice praesignabant; in « investitura » principum ecclesiasticorum tradebatur baculus pastoralis et anulus episcopalis. Norunt omnes vehementissima illa certamina, quae praesertim saeculo X et XI propter « investituram ecclesiasticam » inter summas potestates, Papatum et Imperium, orta sunt et quasi per omnia regna Europae flagrarunt (12).

Optimum exemplum « investitionis » seu « investiturae » habemus adhuc in conferendis sacris Ordinibus, minoribus et maioribus, quando Pontifex, per traditionem instrumentorum visibilium, « investituram » cum potestate Ordinis symbolice demonstrat peractam.

Sperare videmur hac brevi expositione demonstrasse, vocabula illa *investitio* et *investire*, quae in titulo et in textu OSH occurrunt, his locis impropria esse, bonae latinitati minime respondere, nec sensum perspicuum reddere, cum dicta vocabula propter historicam evolutionem significationem peculiarem bene circumscriptam adepti sint, et insuper nimis germanicae linguae saporem retinent. Haec est ratio cur in nostra tractatione pro his verbis locutiones aptiores, bona traditione commendatas, usurpare maluimus.

Additamentum 3um: OBLATIO - OBLATI

Ordo faciendi professionem CSSR, in editione authentica, cuius compositionem supra inspeximus, in inscriptione et in rubricis vocabula *oblatio* et *oblati* exhibet; in tractatione nostra vero vocem « professio » (cui respondet « professus ») suscepimus. De hac mutatione vocum artis pauca disserere decet.

Pauca, diximus; quoniam nec de historia variarum notionum vocabuli « oblatio », vel « oblatus », nec multo minus de origine et progressu institutorum liturgicorum vel canonicorum quibus hae voces subsunt, hic agere possumus. Unam tantum alteramve quaestiunculam leviter significare intendimus.

Voces *oblatio*, et *oblatus* in thesauris verborum latinitatis classicae vix inveniuntur; sed inde a latinitate posteriore et maxime in medio aevo per multas et distinctas significationes explicabantur (13), quarum unam notare sufficit, quae ad vitam et institutionem status religiosi proxime pertinet.

---

(12) Satis nostrae intentioni fecimus, hanc rem breviter hic attingentes; remittere debemus pro profundiore notione ad meliores historicos medii aevi, ad tractatus iuris publici eiusdem aetatis, vel ad opera quae de cultu et humanitate illorum temporum ex professo agunt.

(13) Videantur ex.gr. vocabulorum collectiones quas in nota 1 contulimus; in MENGE-GÜTHLING vox *oblatio* deest, sub vocabulo *offerre* = ob-ferre, obviam ferre, portare aliquid ante faciem alius, notatur etiam notio translata, praesentare aliquid aliquo, se ipsum exponere (periculo), se ipsum dedicare alicui, ex qua notione terminus religiosus *oblatio* derivatus est. Etiam *Antibarbarus* (II 186) advertit lectorem, vocem *oblatio* latinitate classica posteriorem esse, vocemque *offerre* in bona latinitate simpliciter rem praesentare alicui dicere. GEORGES aliique lexicographi docent verbum *oblatio* apparuisse primum in locutionibus linguae iuridicae (oblatio cautionis; praesentatio rei: oblatio luminis, precum:

Notio peculiaris verborum *oblatio, oblatus,* de qua nobis agendum est, haec est: significabat actum offerendi hominem (impubem vel adultum) cuidam monasterio = *oblatio;* et ipsum hominem « oblatum » (participium adiectivum, usu in nomen substantivum transformatum) = *oblatus;* hae notiones verbis quoque *donatio* et *donatus* exprimi solebant.

Iam a priscis monachismi temporibus usus invaluit, impubes monasteriis non solum educandos tradendi, sed eos ita monasterio « offerendi », ut grandiores effecti, monachi fieri deberent; hi *pueri oblati* communiter vocati sunt. Hanc institutionem magni monachorum patres, uti Antonius abbas, Caesarius Arelatensis, Benedictus Nursiensis, posterique multi foverunt et praecisis normis constituerunt.

Sed hoc institutum propter non infrequentes abusus sensim obsolevit, usquedum a concilio tridentino sublatum est. Interim vero novum quoddam institutum « oblationis », monasteriis factae, ortum est, scilicet adultorum hominum, quod toto mediae aetatis tempore multum floruit. Agebatur de specie quadam donationis ad servitium monasterii, ordinarie totius familiae colonorum, quod tutelam et patrocinium suis oblatis praebuit.

Hoc quoque institutum, inde a recentiore aetate, propter mutationem et progressum totius vitae socialis in disusum venit. Sed iterum alia nova forma florere coepit, maxime apud ordines monachorum, itidem vocabulo *oblati* suscepto: habentur nunc *oblati saeculares,* qui sine ulla votorum obligatione ob devotionem et venerationem ordinis, praecipue benedictini, pressius « spiritualitatem » monasticam sequuntur, et ad communionem beneficiorum spiritualium ordinis admittuntur. Sed habentur etiam nonnullae consociationes religiosae sub denominatione « oblatorum », quae veras congregationes religiosas efformant (14).

Usum generalem familiarum religiosarum, concedendi benefactoribus vel devotis personis participationem bonorum operum Ordinis, etiam S. Alfonsus suum fecit. In antiquissimi Collegii nostri Pagani tabulario adhuc con-

---

ita in codice Iustiniani); ex hac notione defluit deinde haec potius religiosa, qua significat *rem* quoque oblatam, seu donum aut sacrificium. DU CANGE magis instat in notionibus latinitatis medii aevi, prout naturae operis convenit: *oblati* = infantes seu pueruli qui a parentibus offerebantur; item *oblati* monasteriorum, qui se ac sua monasteriis sponte ac libere obtulerunt (donati); *oblatio* = hostia, seu ipsum sacrificium, vel oblationes fidelium, altaris, defunctorum, vel simpliciter munera. Similiter FORCELLINI, (III 427 *oblatio;* 476 ss. *offerro*); denique BLAISE sub vocibus *oblata, oblatio, oblationarius, oblator, oblatum, oblatus, offerre, offertorium* etc. facile demonstrat, qualem explicationem hae voces ope christianae religionis vel melius, liturgiae, expertae sint.

(14) Cursim tantummodo et obiter argumentum hoc vastissimum perstringere possumus. Multo minus benevolus lector a nobis exspectabit bibliographiam quodammodo completam. Adducimus solum aliquas tractationes « encyclopedicas », remittentes ad notas bibliographicas in illis conlectas.

H. LECLERCQ, *Oblat* : DACL [*Dictionnaire d'Archéologie chrétienne et de Liturgie*] XII 2 (Paris 1936) 1857-1877. - J. UTTENWILER, *Oblaten, Oblation* : LThK VIII (1935) 658-659, 662. - P.A. FRUTAZ, *Oblati e Oblate* : *Enciclopedia cattolica* IX [1952] 21-26. - ZACCARIA da San Mauro, *Oblazioni* : *ibid.* 33-35. - N.M. SCHACHINGER, *Die Weltoblaten des Benediktinerordens = Benediktinisches Mönchtum in Österreich,* ed. cura H. TAUSCH, Wien 1949, 307 ss. Bene vel minus bene digestam molem notitiarum habet notus MORONI, *Dizionario di erudizione storico-ecclesiastica* 48 (Venezia 1848), sub vocabulis *Oblate od oblazioni,* 195-196; *Oblate religiose,* 196; *Oblato,* 205-210; *Oblazione, offerta,* 211 ss.

servatur specimen moduli « affiliationis », a Sancto Patre nostro concedi solitae (15). Hic usus laicos Congregationi nostrae aggregandi vinculo spirituali tantum, ab inimicis Fundatoris ac Congregationis tamquam signum proclamatus, est, familiam nostram verum « Ordinem » constituere, et gravissimis infestationibus apud gubernium neapolitanum novam ansam dedit (16). Pius IV, an. 1781 (19 IX) facultatem devotos et benefactores nostrae Congregationi affiliandi, explicite comprobavit (17). Ii omnes qui hac spirituali « figliolanza » (18) nostris aggregati fuerunt, iuxta morem communem « oblati » dicti sunt.

Morem hunc sodalitati nostro « oblatos » aggregandi, S. Clemens, primus Transalpinorum Vicarius gen.lis, ultra montes exportaverat; sed, ut erat homo apostolicus et « practicus » simul, mox huic institutioni novum indidit spiritum novamque creavit formam. « Oblati Ss.mi Redemptoris » enim, quos per longinquas regiones Poloniae, Germaniae, Helvetiae et Austriae dilatavit, consociationem quandam *secretam* efformaverunt, quae variis modis veram « penetrationem » catholicam totius vitae et actuositatis perficere aggressa est (19). Similes societates secretae catholicae, ceterum, tunc in diversis regionibus exstiterunt et de praeservatione aut instauratione christiana omnium cetuum fidelium optime meruerunt (20). An. 1804 (29 VII) indefessus Sanctus noster a Pio VI, qui eum anno praecedente, quando Romam petierat, a facie cognovit, obtinuit peculiarem approbationem sodalitatis « Oblatorum Ss.mi Redemptoris » (21); sed, proh dolor! post mortem Clementis etiam magnifica haec institutio deperire coepit (22).

Continuaverunt autem Superiores gen.les neapolitani et Vicarii gen.les transalpini « affiliationem » oblatorum seu benefactorum efficere, qui usus

---

(15) *Analecta* 21 (1949) 157.

(16) [A. TANNOIA], *Della vita ed Istituto del Ven. Servo di Dio Alfonso Maria Liguori* II, Napoli 1800, 255-256.

(17) *Documenta authentica*, Roma 1903, N° 30.

(18) Conservatur inter documenta quae ad « Oblatos » nostros pertinent, etiam modulus quidam (« minuta ») concessionis aggregationis, cui inscribitur « Figliolanza »; est de tempore Rectoris Maioris Mansione (1817-1823); AG Oblati.

(19) Consulentur opera maiora, ut A. INNERKOFLER, J. HOFER, E. HOSP, in quibus argumentum suis locis breviter exponitur. Documenta maioris momenti habentur in *Mon. Hofb.* passim, maxime vero in fasc. 2. - Regula « Oblatorum SSR » an. 1818 habetur apud E. HOSP, *Geschichte der Redemptoristenregel*, Wien CSSR 1939, 316-334.

Noscuntur varia tentamina, « oblatos » nostros, seu benefactores et devotos, magis Congregationi uniendi, eosque ad vitam devotam educandi; vide *Verhaltungs = Regeln für die Aufgeopferten der Versammlung des allerh. Erlösers*, Sittard, J.M. Alberts, [1837] (DE MEULEM. III 26); et varia manuscripta cum collectis notitiis et commentationibus variis circa institutum nostrorum oblatorum (AG Oblati), uti paret, primis temporibus P.is Mauron.

(20) P.A. FRUTAZ, *Aa; Amicizia cristiana; Amicizia sacerdotale* : *Enciclopedia cattolica* I [1948] 1-2, 1064-1065, 1065-1066. - IDEM, *Positio super introductione Causae et super virtutibus S.D. Pii Brunonis Lanteri* (= S. Congregatio Rituum, Sectio historica N° 63), Città del Vaticano 1945, passim, cum documentis.

(21) Documentum authenticum servatur in AG Oblati; vide etiam *Documenta authentica*, Roma 1903, N° 55.

(22) Quaeritur studiosus inter nostros historiarum cultores qui argumentum « Oblatorum » S. Clementis « e professo », uti dicitur, investigare et describere vellet. Dignum esset monumentum huic sancto viro apostolico debitum.

postea ad Rectorem Maiorem romanum (inde ab an. 1855) transiit, et vigere pergit (23).

Sed redeamus ad argumentum principale huius demonstrationis, seu ad relationem inter notionem peculiarem verborum *oblatio - oblati,* et *professio - professi.*

In Codice iuris canonici vocabulum *oblatio* usurpatur unice ad signi-

---

(23) Supra, nota 18, de modulo tempore P.is Mansione usitato pro concedenda « affiliatione » diximus; exstant etiam plures delegationes ex parte P.is Passerat ad Provinciales pro aggregatione (AG Epistulae P.is Passerat). Rector Maior Mauron an. 1859 (23 VIII) a Pio IX obtinuit Breve pontificium circa potestatem erigendi sodalitium Oblatorum in singulis nostris domibus (*Documenta authentica* N° 208). In AG Oblati, inter alia documenta conservatur « Liber Oblatorum » 1855-1893, seu tempore regiminis P.is Mauron.

Tentationi quaedam pauca de hoc libro transscribendi non possumus resistere. - Inter primos Oblatos connumerantur (19 III 1856) domini *Iosephus Wuillaume* et *Iosephus Valentini,* qui nostris in erigenda ecclesia romana maximo adiutorio erant. - 29 X 1860: Oblatus fit dom. *Henricus Desurmont,* pater P.is nostri Desurmont, qui mox inter primores Provinciae Gallo-Helveticae ascendit (inveniuntur etiam alii non pauci parentes nostrorum Patrum). - Ita etiam, 9 VIII 1860, *Carolus von Dilgskron,* pater duorum Patrum Caroli (postea Consultoris gen.lis) et Ottonis, qui in Provincia Austriaca conspicui fuerant. - 9 XI 1861: inter Oblatos connumeratus est Dom. *Henricus von Hurter,* presbyter in Wien, filius celebris proselyti Friderici v. Hurter, cuius exstitit biographus († Wien 1895); notissimus Hugo v. Hurter SI, alius filius Henrici fuit. - Paulo post, 17 XI 1861, tres insignes amici Collegii nostri Eggenburg (Austria) Oblati facti sunt, parochi pagorum Kottau, Burgschleinitz et Roggendorf, scil. domini *Rudolphus Prexl, Iosephus Zimmerl* et *Michael Brenner.* Hic ultimus a populo tamquam sanctus veneratus est et directores spiritus habuit PP. nostros. - Mentione dignus est etiam assumptio domini *Eduardi* Equitis *von Unkhrechtsberg,* olim CSSR et Consultor Vicarii gen.lis Passerat, postea Canonicus infulatus Metropolitanae ecclesiae in Olmütz (Olomouc), Moravia, qui, dignitatibus honoribusque abdicatis, in dilectam domum Leoben (Stiria) reversus, et ante decessum iterum ad professionem admissus est († 30 III 1870). - 23 V 1863: sub hoc die legimus: « D. *Josephus Walter,* Amérique, à cause des services rendus à la Congr. en qualité de frère lai candidat, menusier ». Ut videtur, fuit unus ex illis devotis viris qui se ad vitam collegio quodam nostro ultronee obtulerunt, nulla recepta stipe, tamquam filii domus habiti. - 14 IX 1863: *Nicolaus Adames,* nat. 1813, ab an. 1863 Provicarius apostolicus in Luxemburg, ibique inter maximos fautores PP.um nostrorum; 29 VI 1863 episcopus tit. Halicarnassensis, ab an. 1870 primus episcopus Luxemburgensis, † 1887. Multi episcopi, uti facile intellegitur, inveniuntur in hoc libro Oblatorum. - Singularem mentionem facere debemus aggregationis omnino peculiaris. 30 VII 1870: « Admodum R.P.i *Henrico Ramière* S.I. Moderatori piae Societatis *ab Orationis Apostolatu,* et universis eiusdem Sodalibus (Diplôme spécial) communicatio bonorum operum, absque titulo Oblatorum ». Celeber Apostolatus orationis propagator tunc propter Concilium vaticanum ipse praesens fuerat in Urbe [Vide NB. in fine notarum]. - 1871 (25 IX) Dominus *Antonius Camera* (cum familia et parentibus) ac eiusdem frater R.mus Canonicus *Michael Camera,* e civitate Amalfi, eximii benefactores « Congregationis neapolitanae »; agitur de antiqua et celebri familia nobili amalphitana, cuius erat Matthaeus, auctor libri de rebus amalphitanis, scalensibus etc., dum nominatus Michael alia opuscula historica ediderat. - 6 XII 1874: Sac. *Franciscus Trivellini,* director bibliothecae et musaei in Bassano, « pour les lettres du S. Alphonse »; tunc enim parabatur editio epistularum nostri Fundatoris, quae an. 1887 prodiit. - 23 XI 1875: Doctor *Mooren,* « oculista », Düsseldorf « in testimonium sincerae gratitudinis pro eximio beneficio summae curae et singularis benevolentiae erga Alumnos nostrae Congregationis praestito (cataracte enlevée 2 fois gratis au R.P. Held) ». - 3 VI 1880: Oblatae factae sunt moniales *Maria Alphonsa de Liguori,* Ord. Visitationis S. Mariae, et item *Maria Alphonsa de Lig.,* Ord. Carmelitarum excalceatarum, ambae in Palermo, filiae Ducis de Calvello, Hectoris de Liguori. - 9 XI 1880: Em.mus Card. *Fridericus Ludovicus de Falloux,* qui inter amicissimos P.is Mauron et Collegii generalicii connumerabatur. - Concludimus has notulas nomine *Augusti Senatra* (et familia), 30 V 1890, qui fuit architectus alae internae domus generaliciae et domorum nostrarum in Via dello Statuto et Pellegrino Rossi.

ficandum « donum », vocabulum vero *professio* iungitur his aliis duobus: « fidei », aut « religiosa » (24).

Si inspiciamus documenta nostra antiqua, quin tamen rem funditus exploremus, haec pauca notentur.

In prima Regularum nostrarum commentatione, quam S. Alfonsus propria exaravit manu, ponit verbum « professione », sed hoc ex eo explicatur, quod fundamento utitur Regulâ monialium Ss.mi Salvatoris, quae « professionem *solemnem* » habent (25). Sed paulo post, cum novas pararet Regularum nostrarum scriptiones, loco vocabulorum *professione, professi,* apparent verba *oblazione, oblati* (26), quae in sequentibus legibus nostris, tam condendis, quam conditis, conservantur (27).

Etiam in Congregatione generali an. 1747 (14 X) de « oblatione » seu votorum professione actum est (28). In textu pontificio Regularum locutio vocabulorum *oblatio - oblati* conservata est (29). In Constitutionibus capitularibus an. 1764, quae an. 1855 ut fundamentum habitae sunt Constitutionum emendatarum quae usque nunc vigere pergunt, in Constitutione « De Novitiatu », eaedem locutiones adhibentur (30). Sic etiam in catalogo antiquissimo vestitionum et professionum, qui an. 1781, S. Alfonso iubente, incoeptus est, « oblationes » novitiorum notantur (31).

Sed in textibus legum nostrorum recentioribus, praesertim a Codice iuris canonici edito, post varias emendationes, habemus, circa votorum emissionem, permixtionem locutionum; usurpantur indistincte verba antiquioris traditionis nostrae: *oblatio* et *oblati,* et verba recentioris generis dicendi canonistarum: *professio* et *professi* (32).

---

(24) Cfr LAUER, *Index* (supra nota 8) 391: oblatio, oblator.

(25) AG XXXIV SAM IX 3. « Idea e Fine dell'Istituto del SSmo Salvadore. [...] 3. Dopo compito intieramente l'anno del Noviziato e fatta la solenne [vox *solenne* linea exstincta est] professione [...]. 12 Costituzione X delle Ricreazioni [...]. 3. Le Ricreazioni Extraordinarie sono [...] Giorni di Vestizione e Professione [...] ».

Tempus huius primae commentationis vix accurate definiri potest; certo erat plures annos ante mortem episcopi Falcoia († 1743), qui has et alias sequentes scriptiones correxit.

(26) AG (ut nota praec. n. 8): « Idea de' Statuti delli Sacerdoti del SSmo Salvatore [...] 4 [...] Amesso [il candidato], si manderà al Noviziato. Ma prima di mettergli le veste [*sic*] della Congregazione, se li faranno fare 15 giorni di esercizj spirituali, E poi si farà la funzione nel vestirlo colle Orazioni, Benedizioni, Discorso [...] ». Haec est etiam prima descriptio Ordinis vestitionis. - Sequitur: « Dopo un'anno di Noviziato faranno l'Oblazione, e in questa faranno in mano de' Superiori pro tempore i Voti semplici di Povertà, a cui annesso il Voto di rinunciare a beneficj, Officj extra la Congregazione e Dignità; Castità ed Obbidienza a cui annesso anche il voto di andare alla Missione ancora degli Infedeli, quando saranno Mandati o dal Sommo Pontefice, o dal Rettor Maggiore [...] e di più faranno il Voto di perseveranza [...]. Votum autem perseverantiae primum factum est an. 1740, in vigilia festi S. Mariae Magdalenae (21 VII). Igitur haec Regularum nova scriptio saltem post hunc diem, sed adhuc ante obitum episcopi Falcoia facta est.

(27) Non est hic locus, in transscribendis seriebus scriptionum Regularum, ulterius progredi usque ad earum apostolicam approbationem, an. 1749.

(28) *Analecta* I (1922) 127-139.

(29) *Codex Regularum et Constitutionum,* Roma 1896, 3-25.

(30) *Ibidem* nn. 896-971.

(31) AG Cat. V « Libro de' Registri del Noviziato della Congr. del SS. Redentore ». - « Registro II Della Oblazione de' Novizj Coristi ». - « Registro Dell'ingresso, Vestizione, ed Oblazione de' Fratelli Laici servienti ».

(32) *Constitutiones et Regulae,* Roma 1936, *Index alphabeticus*: Oblatio, Professio votorum. - *Formula professionis* n. 1158, 1159.

Restat nunc, ut breviter explicemus, cur S. Alfonsus in suis Regularum nostrarum insequentibus scriptionibus, loco vocabuli *professio* (professi) praetulerit usum verbi *oblatio* (oblati).

Iam vidimus, in primo tentamine quod ad componendas Regulas fecit, eum adhibuisse vocabulum, quod invenerat in Regulis monialium: *professio*; sed mox, hoc verbo relicto, constanter usus est nomine *oblatio* et *oblati*. Recordari nunc iuvat, supra nos meminisse difficultates, quae Sancto obortae sunt ob « affiliationes » benefactorum nostrae Congregationi. Gubernium enim neapolitanum, cum ceteris quae apud Domus Borbonicas servierunt, inter illa connumerandum est quae auctoritati papali et praerogativis ecclesiasticis infestissima erant. Ordines religiosi omnis generis, et tantae ecclesiasticae institutiones graviter opprimebantur, fundationes novorum Ordinum omnibus viribus impediebantur.

Historia primaeva Congregationis nostrae exemplum praebet quam utile; omnesque novimus quantas aerumnas Pater noster perpessus sit usque ad ultimum vitae halitum propter continuas vexationes ex parte regii gubernii, in stricta oppositione contra progressum Instituti nostri. S. Alfonsus, ipse expertus iuris doctor, mox sibi persuaserat, omnia evitanda esse quae, in facie gubernii, qualemcumque prae se ferrent speciem novi Ordinis exsurgentis. Qui vel parum subtiliter vitam nostri Fundatoris percurrerit, multa indicia inveniet quibus evincitur continuum studium, familiam missionariorum a Ss.mo Redemptore publice praesentandi tamquam « presbyterorum *saecularium* in commune viventium quoddam sodalitium » (33). Ex his rerum temporumque condicionibus explicanda esse videtur etiam assumptio vocabulorum *oblatio* (« oblazione ») et *oblati* (« oblati »), ne propter verba *professio* et *professi* palam fieret intentio constituendi veram societatem religiosam, bene ordinatam, eius generis, quod hodie communiter « Congregatio » nominatur. Verba enim *professio* et *professi* nimis sapiebant « Ordinem » cum votis solemnibus, et hoc omnino evitandum erat.

Finem scribendi facientes putamus, mutationem verborum *oblatio - oblati*, olim unice et nunc in parte adhuc in nostris legibus adhibitorum, in vocabula *professio - professi*, quae in lingua ecclesiastica moderna notionem propriam bene definitam habent, satis explicatam esse. Mutatis enim temporibus historicisque condicionibus, quibus factum est, ut « oblati » omnino aliud institutum ecclesiasticum significent, quam « professi », nosque « oblatos » habeamus, toto mundo a nostris « professis » alienos, congruum esse perhibetur, etiam in Ordine liturgico ea adhibenda esse nomina quae usu communi moderno iamdiu sancita sunt.

---

(33) Sufficit qualemcumque maiorem historiam vitae S. Alfonsi perlegere; iam TANNOIA sat clare rem exposuit (I 136 ss; 190 ss).

NB. Nacti occasionem, de « Apostolatu Orationis » dicendi, opportunum esse duximus, revocare in memoriam fratrum nostrorum factum, quod pactum communicationis meritorum bonorum operum « reciprocum » fuerat, ita ut Redemptoristae omnes membra Apostolatus Orationis esse considerantur, quin necesse habeant cuiusvis aggregationis particularis; sufficit, manifestare proprio Superiori desiderium, Apostolatui Orationis adhaerere (Communicatio directionis gen.lis Apostolatus Orationis, i.e. R.mi P.is Friderici Schwendimann SI, Roma 28 ian. 1957).

APPENDICES

Si bibliothecas domuum nostrorum sacris excolendis scientiis destinatorum excipias, in ceteris collegiis et domibus minoribus, nostro apostolatui missionario dicatis, rari erunt armadii librorum, in quibus editiones criticae antiquorum operum inveniantur, quae ad subtiliorem doctrinam historicam, patristicam, liturgicam, pertineant. Propterea utile esse putamus, pro appendice aliquos textus antiquiores adiungere, ex his editionibus desumptos, quorum cognitio ad ea, quae in his tractationibus de OSH et de OFP diximus et dicemus, optime conferre valeant.

NB. - Textus ex editionibus melioribus recentioribusque desumpsimus, omisimus tamen, utpote nostrae intentioni vix utiles, sic dictas « notas criticas » ad textum constituendum ab editoribus additas aliasque adnotationes quamvis doctas, quae studiosis potissimum hominibus « specialistis » inserviunt.

I

S. Caesarius episcopus Arelatensis († 542)

A. *Ex regula virginum*

Excerptum ex editione G. Morin, *S. Caesarii episcopi Arelatensis opera omnia,* II 2 *Opera varia,* Maredsous 1942, 102-103.

Hanc sanctimonialium Regulam Arelatensis praesul, praedicatorum huius saeculi facile princeps, et totius Galliae tunc temporis gravissime a barbaris populis percussae lumen maximum, pro monasterio composuit, quod ipse pro devotis virginibus fundaverat et cui propriam sororem, S. Caesariam, abatissam, praefecerat.

Nostra interest notare: locutiones « habitum religionis adsumere » et « habitum mutare » sicut annum integrum probationis, elementa potiora disciplinae monasticae (vel religiosae) esse quae usque ad moderna tempore suum retinuere momentum.

4. Ei ergo, quae Deo inspirante convertitur, non licebit statim habitum religionis adsumere, nisi ante in multis experimentis fuerit voluntas illius adprobata; sed uni de senioribus tradita per annum integrum in eo, quo venit, habitu perseveret. De ipso tamen habitu mutando, vel lecto in schola habendo, sit in potestate prioris: et quomodo personam vel compunctionem viderit, ita vel celerius vel tardius studeat temperare.

B. *Ex epistulis ad sanctimoniales*

Excerptum ex editione G. Morin, *S. Caesarii episcopi Arelatensis opera omnia,* II 2 *Opera varia,* Maredsous 1942, 135-136.

Ex secunda, quae conservata est, S. Caesarii epistula ad sororem abatissam, S. Caesariam, haec pauca exscripsimus, quae ad argumentum habitus sumendi pertinent.

II [*Epistula*]

Caesarius episcopus ... sanctae sorori Caesariae abatissae ...

[...] quamdiu in hoc corpore vivimus, die noctuque Christo adiutore vel duce contra diabolum repugnemus. Sunt enim aliqui, quod peius est, neglegentes et tepidi, qui de solo christianitatis vocabulo gloriantur, et putant, quod illis sufficiat, vestem mutare, et religionis tantum habitum suscepisse, nescientes illud propheticum [...]. Vestes enim saeculares deponere, et religiosas adsumere, unius horae momento possumus; mores vero iugiter retinere, vel contra male dulces voluptates saeculi huius, quamdiu vivimus,

Christo adiutore, laborare debemus: quia non qui coeperit, sed qui perseveraverit, salvus erit.

II

S. Benedictus abbas († 547)

De disciplina suscipiendorum fratrum

Excerptum ex: *Sancti Benedicti Regula Monachorum.*

Secuti sumus sequentem editionem: *Textus critico-praticus* sec. cod. Sangall. 914 adiuncta verborum concordantia, cura D. Philiberti Schmitz, addita Christinae Mohrmann enarratione in linguam S. Benedicti, Editio altera emendata, Maredsous 1955.

Ex Regula S. Benedicti, Caesarii Arelatensis coaevi, capitulum delegimus, quo de admissione, probatione et professione candidatorum agit.

Non paucae locutiones et actiones ponderandae essent, sicut: « conversatio » [morum conversio], « stabilitas » [in monasterio, perseverantia], « suscipere in congregatione » [admissio], promissio « de stabilitate, conversatione morum et oboedientia » [professio], quae in scriptis fieri debeat, caerimonia sacra in oratorio monasterii, in qua professio scripta super altare posita fuit, recitatio responsorialis inter suscipiendum et monachos, ad pedes monachorum prostratio et demum, tamquam praeteritorum conclusio, habitus mutatio, item in oratorio peracta.

[*Capitulum*] LVIII

DE DISCIPLINA SUSCIPIENDORUM FRATRUM

1. - Noviter veniens quis ad conversationem, non ei facilis tribuatur ingressus; sed, sicut ait Apostolus: « Probate spiritus, si ex Deo sunt ». Ergo si veniens perseveraverit pulsans et illatas sibi iniurias et difficultatem ingressus post quattuor aut quinque dies visus fuerit patienter portare et persistere petitioni suae, annuatur ei ingressus et sit in cella hospitum paucis diebus. Postea autem sit in cella noviciorum, ubi meditent et manducent et dormiant.

2. - Et senior eis talis deputetur qui aptus sit ad lucrandas animas, qui super eos omnino curiose intendat. Et sollicitudo sit si revera Deum quaerit, si sollicitus est ad opus Dei, ad oboedientiam, ad opprobria. Praedicentur ei omnia dura et aspera, per quae itur ad Deum.

3. - Si promiserit de stabilitate sua perseverantiam, post duorum mensium circulum legatur ei haec regula per ordinem et dicatur ei: Ecce lex, sub qua militare vis; si potes, observare, ingredere; si vero non potes, liber discede. Si adhuc steterit, tunc ducatur in supradictam cellam noviciorum et iterum probetur in omni patientia.

4. - Et post sex mensium circuitum legatur ei regula, ut sciat ad quod ingreditur. Et si adhuc stat, post quattuor menses iterum relegatur ei eadem regula. Et si habita secum deliberatione promiserit se omnia custodire et cuncta sibi imperata servare, tunc suscipiatur in congregatione, sciens et lege regulae constitutum, quod ei ex illa die non liceat egredi de monasterio nec collum excutere de sub iugo regulae quod sub tam morosa deliberatione licuit aut excusare aut suscipere.

5. - Suscipiendus autem in oratorio coram omnibus promittat de stabilitate sua et conversatione morum suorum, et oboedientiam, coram Deo et

Sanctis eius, ut si aliquando aliter fecerit, ab eo se damnandum sciat quem irridet.

6. - De qua promissione sua faciat petitionem ad nomen Sanctorum quorum reliquiae ibi sunt et abbatis praesentis. Quam petitionem manu sua scribat aut certe, si non scit litteras, alter ab eo rogatus scribat et ille novicius signum faciat et manu sua eam super altare ponat. Quam dum imposuerit, incipiat ipse novicius mox hunc versum: « Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum, et vivam; et ne confundas me ab exspectatione mea ». Quem versum omnis congregatio tertio respondeat, adiungentes « Gloria Patri ». Tunc ille frater novicius prosternatur singulorum pedibus, ut orent pro eo; et jam ex illa hora in congregatione reputetur.

7. - Res si quas habet, aut eroget prius pauperibus aut facta solemniter donatione conferat monasterio, nihil sibi reservans ex omnibus; quippe qui ex illo die nec proprii corporis potestatem se habiturum scit.

8. - Mox ergo in oratorio exuatur rebus propriis quibus vestitus est et induatur rebus monasterii. Illa autem vestimenta quibus exutus est reponantur in vestiario conservanda: ut, si aliquando suadenti diabolo consenserit ut egrediatur de monasterio, quod absit, tunc exutus rebus monasterii proiciatur. Illam tamen petitionem eius quam desuper altare abbas tulit non recipiat, sed in monasterio reservetur.

III

Pontificale « romano-germanicum » saeculi XII

Clarissimus M. Andrieu, quem iam nominavimus (Additamentum I), probavit factum illud, omni notatu dignum, ex collectionibus privatis « Ordinum » coaluisse librum quemdam, inde a saeculo XI et XII in forma plus vel minus completa large diffusum, ex quo seguentibus saeculis, ulteriore labore « redactionali » accedente, *Pontificale romanum* nostrum provenit. Harum rerum vir studiosissimus, denominationem « Pontificale romano-germanicum » introduxit, quia locus originis illius compositionis regio praesertim germanica circa Rhenum erat. Liber ille « ordinum » ad usum maxime episcoporum, cum aliis libris et usibus germanicis in Urbe quoque allatus est, ubi connubium quoddam effectum est inter ritus romanos indigenos et illos ex regionibus « ultra montes » advectos.

Notetur abundantia formularum liturgicarum; sed recordetur, indicationem « alia oratio » nihil aliud significasse, quam ut ex *omnibus* orationibus propositis, *una* ad liberam electionem praesto esset; tardioribus tamen temporibus haec praevaluit interpretatio, *omnes* has « alias » orationes esse adnibendas, ita ut sacrae functiones iusto longiores devenirent (1).

A. [*Ordo ad clericum faciendum*]

Ex opere M. Andrieu, *Le Pontifical Romain au Moyen Age*, I *Le Pontifical Romain du XIIe siècle* (= *Studi e Testi* n. 86), Città del Vaticano 1938, 123-124.

In nomine domini incipit ordo de septem ecclesiasticis gradibus.

In primis prefatio ad clericum faciendum.

1. Oremus, dilectissimi fratres, dominum nostrum Iesum Christum pro hoc famulo suo N. qui ad deponendam comam capitis sui pro eius amore

(1) In liturgica illa instauratione quam Pius PP. XII recenter inauguravit, evidens est intentio, hanc tardiorem abundantiam formularum ad primitivam sobrietatem reducendi; recogitetur reductio benedictionis palmarum e forma « quasi-Missae » ad brevem actionem, vel modus, quo « Missa praesanctificatorum » ad originalem ritum communionis conversa est, et alia huiusmodi, quae in novo « Ordine » hebdomadae sanctae instauratae identidem inveniuntur.

festinat, ut donet ei spiritum, qui habitum religionis in eo perpetuum conservet et a mundi impedimento vel seculari desiderio cor eius defendat, ut sicut immutatur vultu, ita manus dextera eius ei virtutis tribuat incrementa et ab omni cecitate spirituali vel humana oculos eius aperiat et lumen ei eternae gratiae concedat. Qui vivit.

2. Oremus. Diaconus: Flectamus genua. Levate.

Adesto, domine, supplicationibus nostris et hunc famulum tuum N. benedicere dignare cui in tuo nomine habitum religionis imponimus, ut te auxiliante devotus in ecclesia tua persistere et vitam percipere mereatur aeternam. Per.

3. Dum tondes eum dicis antiphonam: Tu es, domine, qui restitues mihi hereditatem meam. Ps. Dominus pars hereditatis meae et calicis mei. Et repetat: Tu es, domine, qui. Gloria patri. Et repetat: Tu es, domine. Ant. Hic accipiet benedictionem a domino et misericordiam a Deo salutari suo, quia haec est generatio querentium dominum. Ps. Domini est terra, usque in finem.

4. Oratio. Omnipotens sempiterne Deus, propitiare peccatis nostris et ab omni servitute secularis habitus hunc famulum tuum N. emunda, ut dum ignominiam secularis habitus deponit, tua semper in aevum perfruatur gratia et sicut similitudinem coronae tuae eum gestare facimus in capite, sic tua virtute hereditatem subsequi mereatur aeternam in corde. Per.

5. Postquam tonsoratus fuit:

Oratio. Praesta quaesumus, omnipotens Deus, ut hic famulus tuus N., cuius hodie comam capitis pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneat et eum sine macula in sempiternum custodias. Per.

B. [*Ordo ad monachum faciendum*]

Ex opere M. ANDRIEU, *Le Pontifical Romain au Moyen Age*, I *Le Pontifical Romain du XIIe siècle* (= *Studi e Testi* n. 86), Città del Vaticano 1938, 174-176.

XVI. Ordo ad monachum faciendum.

1. In primis faciat letaniam. Deinde dicit orationem:

Adesto, domine, supplicationibus nostris et hunc famulum tuum benedicere dignare, cui in sancto tuo nomine habitum sacrae religionis inponimus, ut te largiente et devotus in ecclesia tua persistere et vitam percipere mereatur aeternam. Per.

2. Alia. Deus indulgentiae pater, qui, severitatem tuae districtionis temperans, indulsisti ne filius portet iniquitatem patris et qui, mira dispensatione etiam malis bene utens, tuae dignationis gratiam per eos frequenter operaris, quaesumus clementiam tuam, ut huic famulo tuo non obsistat quod habitum religionis per nos tanta ac tali re indignos accipit, sed ministerium, quod exterius per nos exhibetur, tu interius per donum sancti spiritus exequaris. Per.

3. Alia oratio. Deus, qui per coaeternum filium tuum cuncta creasti, quique mundum peccatis inveteratum per mysterium sanctae incarnationis eius renovare dignatus es, te suppliciter exoramus, ut eiusdem domini nostri gratia super hunc famulum tuum N., abrenuntiationem saeculi profitentem, clementer respicere dignetur, per quam in spiritu suae mentis renovatus,

veterem hominem cum actibus suis exuat et novum, qui secundum Deum creatus est, induere mereatur. Per.

4. Alia oratio. Domine Iesu Christe, qui es via sine qua nemo venit ad patrem, quaesumus benignissimam clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, a carnalibus desideriis abstractum, per iter disciplinae regularis deducas et qui peccatores vocare dignatus es, dicens: « Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis et ego vos reficiam », praesta ut haec vox invitationis tuae ita in eo convalescat, quatenus peccatorum onera deponens et quam dulcis es gustans, tua refectione sustentari mereatur et, sicut attestari de tuis ovibus dignatus es, agnosce eum inter oves tuas et ipse te agnoscat, ut alienum non sequatur sed te, neque audiat vocem alienorum sed tuam qua dicis: « Qui michi ministrat me sequatur ». Qui vivis et regnas.

5. Alia oratio. Sancte spiritus, qui te Deum ac dominum revelare mortalibus dignatus es, postulamus inmensam tuae pietatis gratiam, ut, sicut ubi vis spiras, sic et huic famulo tuo affectum devotionis indulgeas, et quoniam tua sapientia est conditus, tua quoque providentia gubernetur, quem iuxta tibi consuetam gratiam unctio tua de omnibus doceat et per intercessionem beatissimi Benedicti, quem praecipuum huius sanctae institutionis legislatorem dedisti, necnon et aliorum sanctorum ad quorum nomina peticionem facit, eum a vanitate saeculi veraciter converte et, sicut es omnium peccatorum remissio, deprimentes impietatis obligationes in eo dissolve et ad observantiam huius sancti propositi fac cum certatim fervere. In tribulationibus, in angustiis tua indeficienti consolatione valeat respirare et, iuste et pie per veram humilitatem atque oboedientiam in fraterna caritate fundatus, quod te donante promittit, felici perseverantia compleat. Quod ipse praestare digneris, qui cum Deo patre sanctoque unigenito filio eius domino nostro Iesu Christo vivis et gloriaris Deus, per infinita saecula saeculorum. Amen. [= OFP 12c].

6. Benedictio vestium monachi.

Domine Iesu Christe, qui tegmen nostrae mortalitatis induere dignatus es, obsecramus inmensam tuae largitatis abundantiam in hoc genus vestimenti, quod sancti patres, ad innocentiae vel humilitatis indicium, abrenuntiantibus saeculum ferre sanxerunt, et ita benedicere digneris, ut hic famulus tuus, qui hoc usus fuerit, te induere mereatur. Qui vivis.

7. Cum exuit eum veste seculari, dicit:

Exuat te dominus veterem hominem cum actibus suis [cfr OSH 19a].

Cum induit eum dicit:

Induat te dominus novum hominem qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis. Amen.

8. Oratio. Deus misericors, Deus clemens, cui cuncta bona placent, sine quo nichil sanctum inchoatur nichilque bonum perficitur, assint nostris humillimis precibus tuae pietatis aures et hunc famulum tuum, cui in tuo sancto nomine sacrae religionis habitum imposuimus, a mundi impedimento vel seculari desiderio defende et concede ei, ut in hoc sancto proposito devotus persistere et, remissione peccatorum percepta, ad electorum tuorum pervenire valeat consortium. Per.